2025/1774

2025.12.18.

A BIZOTTSÁG (EU) 2025/1774 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2025. augusztus 28.)

az (EU) 2021/1078 felhatalmazáson alapuló rendeletnek az InvestEU Alapra vonatkozó beruházási iránymutatásban meghatározott védelmi stratégiai beruházások tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról szóló, 2021. március 24-i (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 8. cikke (9) bekezdésére,

mivel:

(1) Az InvestEU program az (EU) 2021/523 rendelet 3. és 8. cikkében, valamint II. mellékletében meghatározott uniós szakpolitikai célkitűzések teljesítéséhez hozzájáruló finanszírozási és beruházási műveletek támogatására irányul. E finanszírozási és beruházási műveletek célja többek között a védelmi ipar fejlesztésének támogatása és ezáltal az Unió stratégiai autonómiájának előmozdítása.

(2) Az (EU) 2021/523 rendelet 14. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében az említett rendelet 8. cikkében említett egyes szakpolitikai keretekhez tartozó finanszírozási és beruházási műveleteknek összhangban kell lenniük az (EU) 2021/1078 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([2]) mellékletében foglalt beruházási iránymutatással (a továbbiakban: a jelenlegi beruházási iránymutatás), és az (EU) 2021/523 rendelet 8. cikkének (3) és (10) bekezdésén kell alapulniuk. A védelmi stratégiai beruházások tekintetében az említett beruházási iránymutatás az Unió és a tagállamok biztonságának védelme érdekében korlátozásokat állapít meg a harmadik ország vagy harmadik országbeli szervezetek ellenőrzése alatt álló végső kedvezményezettekre és azon végső kedvezményezettekre vonatkozóan, amelyek ügyvezetése az Unión kívül van.

(3) A „Fehér könyv az európai védelemről – Készenlét 2030” című dokumentum ([3]) nagy hangsúlyt fektet arra, hogy sürgősen javítani kell az Unióban letelepedett vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok – tőkéhez való hozzáférését annak érdekében, hogy megoldásaikat ipari léptékűvé tehessék, és lendületet adjanak az Unió által szorgalmazott ipari kapacitásbővítésnek. A pénzügyi szektor növekvő érdeklődést mutat a védelem iránt. A védelmi ágazat azonban továbbra is rosszul ellátott piac, többek között az állami és a magántulajdonú pénzügyi intézmények beruházási politikáinak korlátai miatt. Az InvestEU-ban rejlő lehetőségeknek a védelmi ágazat támogatása érdekében történő teljes körű kiaknázása kulcsfontosságú e kihívások kezeléséhez.

(4) Az érdekelt felektől nyilvános konzultáció, valamint az InvestEU végrehajtó partnereivel és a tagállamokkal folytatott célzott konzultációk során kapott visszajelzések alapján úgy tűnik, hogy a jelenlegi beruházási iránymutatásban a stratégiai beruházásokra vonatkozóan meghatározott korlátozások akadályozhatják az InvestEU Alapnak a védelmi ágazat támogatása céljából történő felhasználását. Ezért a jelenlegi beruházási iránymutatásban célzott módosításokat kell végrehajtani annak érdekében, hogy az iránymutatás teljes mértékben igazodjon az InvestEU sajátosságaihoz, nevezetesen a közvetett irányítás keretében végrehajtott költségvetési garancia tekintetében. A javasolt változtatások meg fogják könnyíteni az InvestEU-nak a védelmi ágazat támogatása céljából történő kiaknázását, ugyanakkor az (EU) 2021/523 rendelettel összhangban fenntartják a védelmi stratégiai beruházásokhoz kapcsolódó megfelelő biztosítékokat.

(5) A korlátozások hatálya alá tartozó védelmi stratégiai beruházások köre a jelenlegi beruházási iránymutatás értelmében az Európai Védelmi Alap éves munkaprogramjában meghatározott védelmi technológiákra és termékekre terjed ki. Az alkalmazási kör e meghatározása az Európai Védelmi Alap munkaprogramjának változó jellege miatt szükségtelenül bonyolulttá teszi a szabályozást és jogbizonytalansághoz vezet. Ezért a szóban forgó alkalmazási kört egyszerűsíteni kell a védelmi technológiákba és az elsősorban katonai alkalmazások céljaira kifejlesztett termékekbe történő beruházásokra való hivatkozás révén. Ez az egyszerűsítés javítaná a kiszámíthatóságot az InvestEU végrehajtó partnerei és a pénzügyi közvetítők számára azáltal, hogy egyértelmű módszertant biztosít számukra annak megállapítására, hogy a végső kedvezményezettekre vonatkoznak-e a harmadik országokkal kapcsolatos korlátozások, beleértve annak tisztázását is, hogy ezek a korlátozások hogyan alkalmazandók a védelmi és polgári alkalmazásokhoz egyaránt kapcsolódó (kettős felhasználású) technológiákra.

([1]) HL L 107., 2021.3.26., 30. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
([2]) A Bizottság (EU) 2021/1078 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. április 14.) az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az InvestEU Alapra vonatkozó beruházási iránymutatás meghatározása révén történő kiegészítéséről (HL L 234., 2021.7.2., 18. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1078/oj).
([3]) JOIN(2025) 120 final, 2025. március 19.

(6) A jelenlegi beruházási iránymutatás értelmében ahhoz, hogy egy olyan szervezet, amely harmadik ország vagy harmadik országbeli szervezetek ellenőrzése alatt áll, támogatható legyen, az adott szervezetnek bizonyítania kell, hogy a letelepedési helye szerinti tagállam az Európai Védelmi Alap létrehozásáról szóló (EU) 2021/697 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([4]) a támogatható szervezetekre vonatkozóan meghatározott elvekkel összhangban garanciát hagyott jóvá. Ez a rendelkezés nem igazodik az InvestEU sajátosságaihoz, és korlátozza a finanszírozás felhasználását. Az uniós hozzájárulással támogatott védelmi program keretében valamely tagállam által jóváhagyott garanciák elegendőnek tűnnek az Unió és az uniós tagállamok biztonságának az InvestEU Alappal összefüggésben történő megóvásához. Indokolt úgy rendelkezni, hogy csak azok a szervezetek legyenek kötelesek garanciát nyújtani kifejezetten az InvestEU művelet keretében, amelyek nem képesek teljesíteni az említett kritériumot. E módosítás célja, hogy egyértelművé tegye az InvestEU Alap végrehajtását az Unióban letelepedett és nem uniós szervezetek által ellenőrzött szervezetek támogatása tekintetében. A szóban forgó garanciák adott esetben alapulhatnak az (EU) 2019/452 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([5]) értelmében az érintett jogalanyok feletti ellenőrzés másik harmadik ország vagy másik harmadik országbeli szervezet általi megszerzését vizsgáló tagállam által vagy javára előírt kockázatcsökkentő intézkedéseken.

(7) A jelenlegi beruházási iránymutatás értelmében a védelmi stratégiai beruházások esetében a végső kedvezményezettek ellenőrzésével kapcsolatos korlátozások a szóban forgó kedvezményezettek beszállítóira és alvállalkozóira is vonatkoznak. Ez a széles alkalmazási kör nem igazodik az InvestEU keretében nyújtott finanszírozás típusához, és a kapcsolódó szükségtelen adminisztratív terhek révén akadályozhatja az InvestEU-n keresztül biztosított finanszírozás felhasználását. Az InvestEU-n keresztüli finanszírozás adminisztratív folyamatának egyszerűsítése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az InvestEU-finanszírozáshoz kapcsolódó támogathatósági feltételek igazodjanak a hitel- és tőkefinanszírozási eszközökhöz, a harmadik országok általi ellenőrzés esetén a beszállítókra való hivatkozást indokolt törölni a beruházási iránymutatásból.

(8) A jelenlegi beruházási iránymutatásban a stratégiai beruházásokra vonatkozóan meghatározott korlátozások szükségtelen mértékben korlátozzák a társult harmadik országokban letelepedett, illetve társult harmadik ország vagy harmadik országbeli szervezetek ellenőrzése alatt álló szervezetek támogathatóságát. Az Unióban és az InvestEU programhoz társult harmadik országokban letelepedett szervezetekkel való egyenlő bánásmód biztosítása, valamint a támogatható szervezetekre vonatkozóan az Európai Védelmi Alapban és más, az Unió pénzügyi hozzájárulásával végrehajtott védelmi programok keretében meghatározott elv összehangolása érdekében a jelenlegi beruházási iránymutatást ki kell igazítani annak biztosítása érdekében, hogy a korlátozások a nem társult harmadik országokban letelepedett, illetve nem társult harmadik országok vagy harmadik országbeli szervezetek által ellenőrzött szervezetekre legyenek alkalmazandók.

(9) A jelenlegi beruházási iránymutatás értelmében a védelmi stratégiai beruházások végső kedvezményezettjei a finanszírozás keretében teljesített utolsó kifizetés időpontjától számított öt évig nem engedélyezhetik harmadik országok vagy harmadik országbeli szervezetek számára a közvetlenül az említett stratégiai beruházásokból eredő kapcsolódó kritikus technológiákra és az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeinek védelméhez hozzájáruló technológiákra vonatkozó szellemitulajdon-jogok kizárólagos használatát, és nem ruházhatnak át ilyen szellemitulajdon-jogokat kizárólagos jelleggel harmadik országokra vagy harmadik országbeli szervezetekre, kivéve, ha ezt a végső kedvezményezett letelepedési helye szerinti tagállam jóváhagyta. A szóban forgó rendelkezés végrehajtása jelentős kihívásokat és szűk keresztmetszeteket teremt a tagállamokban, és ily módon akadályozza az InvestEU védelmi célú alkalmazását azáltal, hogy előírja a tagállamok számára, hogy a meglévő mechanizmusokon túl új ellenőrzési formákat vezessenek be, például a katonai termékek kivitele vagy a közvetlen külföldi befektetések átvilágítása tekintetében. E nehézségek kezelése érdekében a jelenlegi beruházási iránymutatást módosítani kell annak biztosítása céljából, hogy a kedvezményezettek csak a letelepedési helyük szerinti tagállam által végrehajtott meglévő ellenőrzési mechanizmusok hatálya alá tartozzanak, míg a finanszírozási és beruházási műveletre az uniós garancia vonatkozzon.

(10) Az (EU) 2021/1078 felhatalmazáson alapuló rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2021/1078 felhatalmazáson alapuló rendelet melléklete e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/697 rendelete (2021. április 29.) az Európai Védelmi Alap létrehozásáról és az (EU) 2018/1092 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 149. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/452 rendelete (2019. március 19.) az Unióba irányuló közvetlen külföldi befektetések átvilágítási keretének létrehozásáról (HL L 79I, 2019.3.21., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2025. augusztus 28-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az (EU) 2021/1078 felhatalmazáson alapuló rendelet mellékletének 2.10. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„2.10.**Stratégiai beruházások**

Az InvestEU keretében végrehajtott finanszírozási vagy beruházási műveletek hozzájárulhatnak az (EU) 2021/523 rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében meghatározott, az Unió számára stratégiai jelentőségű tevékenységekhez. Az ilyen tevékenységek akkor tekintendők stratégiai beruházásnak, ha:

a) az Unió, az uniós tagállamok vagy az InvestEU programhoz társult országok (a továbbiakban: társult országok) biztonságát vagy közrendjét veszélyeztető kockázatokhoz kapcsolódó projektekre és végső kedvezményezettekre irányulnak, különös tekintettel a védelem és világűr ágazatával és a kiberbiztonsággal összefüggő beruházásokra, és ezeken belül a következőkre:

   i. a védelem témakör tekintetében az elsősorban katonai alkalmazások céljaira kifejlesztett technológiákba és termékekbe történő beruházások;

   ii. a világűr témakör tekintetében a következő termékekkel kapcsolatos beruházások:

      — atomórák (többek között Galileo helymeghatározó rendszerekhez)

      — stratégiai hordozórakéták (többek között az Unió által ellenőrzött űrrendszerek hordozórakétái)

      — a Bizottság által évente összeállított, az irányítóbizottsággal közölt jegyzékben meghatározott űripari termékek;

   iii. a kiberbiztonság témakör tekintetében a kizárólag kiberbiztonsági eszközök és megoldások kifejlesztésére és alkalmazására összpontosító beruházások, beleértve azokat az eseteket is, amikor ezek a digitális hálózatok és adatinfrastruktúrák telepítésének vagy korszerűsítésének részét képezik;

   vagy

b) a 6.1.1.8., a 6.2.1.1. és a 6.4.1.1. szakaszban meghatározott, az Unió számára stratégiai jelentőségű területeken a stratégiai értékláncok fenntartásával és megerősítésével, valamint az Unió számára stratégiai jelentőségű tevékenységek, például a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek (IPCEI) fenntartásával és megerősítésével hozzájárulnak az Unió rezilienciájához a kritikus infrastruktúrák, a transzformatív technológiák, az áttörést jelentő innovációk, valamint a vállalkozások és a fogyasztók számára biztosított inputok területén.

A közvetlen műveletek esetében a végrehajtó partner biztosítja, hogy a stratégiai beruházások tiszteletben tartsák az alábbi bekezdésekben megállapított korlátozásokat. A közvetett műveletek esetében a végrehajtó partner szerződésben előírja, hogy a pénzügyi közvetítőnek biztosítania kell ugyanezen korlátozások betartását.

Korlátozások vonatkoznak az első bekezdés a) pontja alá tartozó végső kedvezményezettekre, kivéve a 10 000 000 EUR-t el nem érő értékű közvetlen műveletek és a 10 000 000 EUR-t el nem érő értékű közvetett műveletekhez kapcsolódó tranzakciók esetében.

Az e szakaszban meghatározott korlátozások alkalmazásában:

a) »ellenőrzés«: valamely jogalany feletti meghatározó befolyás akár közvetlenül, akár közvetve, egy vagy több köztes jogalanyon keresztül történő gyakorlására való képesség;

b) »ügyvezetés«: a jogalany olyan, a nemzeti jognak megfelelően kijelölt és adott esetben a vezérigazgatónak – vagy bármely más, hasonló döntéshozatali jogkörrel rendelkező személynek – beszámolni köteles testülete, amely hatáskörrel rendelkezik arra, hogy meghatározza a jogalany stratégiáját, céljait és általános irányítását, és amely felügyeli és nyomon követi a vezetői döntéshozatalt;

c) »nem társult harmadik országbeli szervezet«: nem társult harmadik országban letelepedett jogalany, vagy olyan, az Unióban vagy valamely társult országban letelepedett jogalany, amelynek ügyvezetése nem társult harmadik országban található. A jogalany letelepedési helye a létesítő okirat szerinti székhely alapján határozandó meg.

Az első bekezdés a) pontjának hatálya alá tartozó végső kedvezményezett ügyvezetésének az Unióban vagy egy társult országban kell lennie, és az adott kedvezményezett nem állhat nem társult harmadik ország vagy nem társult harmadik országbeli szervezet ellenőrzése alatt.

Amennyiben az első bekezdés a) pontjának hatálya alá tartozó végső kedvezményezett az 5G konnektivitás területére irányuló stratégiai beruházásban vesz részt, az 5G kiberbiztonsággal kapcsolatos eszköztár (*) szerinti intézkedések és kockázatcsökkentési tervek a beszállítóira is alkalmazandók. E beszállítók közé tartoznak a távközlési berendezések gyártóinak értékesítési partnerei és az egyéb harmadik fél beszállítók, így például a felhőalapú infrastruktúrák szolgáltatói, a bérelt szolgáltatást nyújtók (managed service providers), a rendszerintegrátorok, a biztonsággal és karbantartással foglalkozó vállalkozók és az átviteli berendezések gyártói.

A fentiekben előírtaktól eltérve egy, az első bekezdés a) pontjának hatálya alá tartozó, védelmi stratégiai beruházásban részt vevő jogalany, amelynek ügyvezetése az Unióban vagy egy társult országban van, és amely valamely nem társult harmadik ország vagy nem társult harmadik országbeli szervezet ellenőrzése alatt áll, az alábbi esetek egyikében jogosult arra, hogy kedvezményezett legyen:

— a jogalany bizonyítja, hogy valamely, uniós pénzügyi hozzájárulással támogatott védelmi program (**) keretében a letelepedésének helye szerinti tagállam vagy társult ország által jóváhagyott garanciát kapott,

— a jogalany bizonyítja, hogy kifejezetten a művelet céljából kellő időben megkapta a letelepedésének helye szerinti tagállam vagy társult ország által jóváhagyott garanciát. A garanciával biztosítékot kell nyújtani arra vonatkozóan, hogy az ilyen jogalanynak valamely tevékenységben való részvétele nem ellentétes sem az Uniónak és tagállamainak a KKBP keretében az EUSZ V. címe szerint meghatározott biztonsági és védelmi érdekeivel, sem pedig az (EU) 2021/523 rendelet 3. cikkében foglalt célkitűzésekkel. A biztosítékkal különösen azt kell alátámasztani, hogy a művelettel összefüggésben olyan intézkedésekre került sor, amelyek biztosítják, hogy:

  i. a végső kedvezményezett feletti ellenőrzés gyakorlása ne oly módon történjen, amely akadályozza vagy korlátozza a szóban forgó kedvezményezettnek a művelet által finanszírozott védelmi tevékenységek végzésére való képességét; valamint

  ii. nem társult harmadik ország vagy nem társult harmadik országbeli szervezet ne férjen hozzá a művelet által finanszírozott védelmi tevékenységekkel kapcsolatos érzékeny vagy minősített adatokhoz, és a műveletben részt vevő alkalmazottak, illetve egyéb személyek rendelkezzenek valamely tagállam vagy társult ország által a nemzeti törvényeknek és rendeleteknek megfelelően kibocsátott nemzeti biztonsági tanúsítvánnyal.

A fentiekben előírtaktól eltérve egy, az első bekezdés a) pontjának hatálya alá tartozó, a világűrrel kapcsolatos stratégiai beruházásban részt vevő jogalany, amelynek ügyvezetése az Unióban vagy egy társult országban van, és amely valamely nem társult harmadik ország vagy nem társult harmadik országbeli szervezet ellenőrzése alatt áll, akkor jogosult arra, hogy végső kedvezményezett legyen, ha a támogatható szervezetek tekintetében az (EU) 2021/696 rendelet vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott elveknek megfelelően a Bizottság által nyújtott mentességben részesült.

A végrehajtó partnernek értesítenie kell a Bizottságot az ebben a 2.10. szakaszban meghatározott korlátozások tekintetében engedélyezett eltérésekről.

Míg a finanszírozási és beruházási művelet az uniós garancia hatálya alá tartozik, az első bekezdés a) pontja hatálya alá tartozó végső kedvezményezettnek meg kell kapnia a letelepedésének helye szerinti tagállam vagy társult ország megfelelő jóváhagyását az adott tagállam vagy társult ország meglévő nemzeti eljárása keretében ahhoz, hogy a szellemitulajdon-jogot átruházhassa nem társult harmadik országokra vagy nem társult harmadik országbeli szervezetekre, illetve engedélyezhesse a szellemitulajdon-jogok kizárólagos használatát nem társult harmadik országok vagy nem társult harmadik országbeli szervezetek számára, amennyiben az ilyen jogok közvetlenül az említett műveletekből erednek.

_____

(*) NIS Cooperation Group: Cybersecurity of 5G networks – EU Toolbox of risk mitigating measures (Az 5G hálózatok kiberbiztonsága: a kockázatcsökkentő intézkedések uniós eszköztára), 2020. január, https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64468.

(**) Többek között a következő rendeletekben meghatározott programok tartoznak ide:

— Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1092 rendelete (2018. július 18.) az Unió védelmi iparának versenyképességét és innovációs képességét támogató európai védelmi ipari fejlesztési program létrehozásáról (HL L 200., 2018.8.7., 30. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj);

— (EU) 2021/697 rendelet;

— Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1525 rendelete (2023. július 20.) a lőszergyártás támogatásáról (ASAP) (HL L 185., 2023.7.24., 7. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj);

— Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/2418 rendelete (2023. október 18.) az európai védelmi ipar közös beszerzés révén történő megerősítését szolgáló eszköz létrehozásáról (EDIRPA) (HL L, 2023/2418, 2023.10.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj);

— A Tanács (EU) 2025/1106 rendelete (2025. május 27.) az Európa biztonságát az európai védelmi ipar megerősítése révén szolgáló cselekvési eszköz (SAFE) létrehozásáról (HL L, 2025/1106, 2025.5.28., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).”